

عنوان مقاله:

تحلیل تطبیقی پدیده نخست شهری در سطوح استانی و ناحیه ای (مطالعه موردی: استان فارس و ناحیه لارستان)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای مکانی فضایی، دوره 2، شماره 8 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

فضل اله کریمی قطب آبادی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

فرحناز ابوالحسنی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

امین الله بالیده - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

تمرکز بیش از حد جمعیت و فعالیت، عمدتاً در بزرگترین شهرهای کشورهای در حال توسعه، تعادل فضایی در شبکه شهری این کشورها را با مشکل مواجه کرده و زمینه بروز پدیده نخست شهری را فراهم نموده است. پدیده نخست شهری از یک طرف زمینه جذب بخش زیادی از امکانات و خدمات را در شهرهای بزرگ فراهم نموده و از طرف دیگر این شهرهای بزرگ را با مشکلات فراوان دست به گریبان کرده است. تحلیل نخست شهری در ایران و بیشتر کشورهای دنیا اغلب منحصر به شهرهای بزرگ بوده است و فرآیندهای تحلیل از بالا، سرنوشت برنامه ریزی از بالا (متمرکز) را در پی دارد. در این پژوهش سعی شده است که پدیده نخست شهری، به طور تطبیقی علاوه بر سطوح بالا، در سطوح پایین نیز مورد بررسی قرار گیرد. روش پژوهش حاضر، توصیفی-تحلیلی میباشد و اطلاعات مورد نیاز پژوهش از مراکز آماری معتبر مانند استانداری فارس و مرکز آمار ایران گردآوری شده است. از مهمترین نتایج این تحقیق میتوان به گسیختگی بسیار شدید در سطح شهرهای استان اشاره نمود؛ به طوری که شهر شیراز در سال 1395 با دارا بودن 1565572 نفر جمعیت به عنوان شهر مسلط و نخست در سطح استان فارس و شهر مرودشت به عنوان شهر دوم با جمعیت 148858 نفر در جایگاه دوم قرار داشته است. در سطح ناحیههای نیز به دلیل شرایط طبیعی، اقتصادی و جغرافیایی که در ناحیه لارستان مشاهده میشود، شبکه شهری از نظم بهتری برخوردار میباشد؛ به طوری که شهر لار به عنوان شهر اول با جمعیتی حدود 62045 نفر و شهر گراش با جمعیت 34469 نفر در جایگاه دوم قرار داشته است.

کلمات کلیدی:

نخست شهری، شاخص تمرکز، نظام شهری، استان فارس، ناحیه لارستان.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/937348>

